

ДУХ СРЕДЊЕГ ВИЈЕКА

Период у Европи од прије 1000. год. до око 1450. год. познат је као средњи вијек. Тада је већина људи живјела од земљорадње у систему званом феудализам¹⁾, заснованом на власништву над земљом. Религија је имала круцијалну улогу у свакодневном животу људи. У Западној Европи, папа, као поглавар Римокатоличке цркве, био је важан религијски, али и политички вођа. Европа је била подијељена на мале државе, којима су владали краљеви, принчеви и војводе. Али, стварна моћ често је била у рукама локалних власника феуда²⁾. Ратови су били чести, јер су се феудалци³⁾ борили да одбране своју земљу или освоје још више земље.

ДОМИНИКАНЦИ

потпише документ *Magna carta* (Велика повеља), којим ограничава своју моћ и успоставља њихово право на

вијеће, у којем могу расправљати о проблемима и могућим рјешењима (нема хапшења без суда, нема пореза без одобрења племића, племићи имају право побуне против вјероломног краља...). Парламент се развио за вријеме неспособног и безначајног краља Хенрија III (1216-1272).

Генезу је доживио из Великог краљевског савјета. Принцип рада заснивао се на томе да оно што се тиче свих, треба од свих да буде одобрено. Чланови парламента били су: краљ, кентенберијски надбискуп, бискупи, лордови, барони, 2 витеза из сваке грофовије и 2 грађанина из сваког слободног града. Састојао се од Горњег дома (Дом лордова) и Доњег дома, који је имао свог представника, тзв. спикера, у Дому лордова. Сличне институције успостављане су и у

КАКО ЈЕ НАСТАО ФЕУДАЛИЗАМ

Распад Римског царства, а затим царства Карла Великог и пријетње које су наметнули пљачкашки походи Викинга, довели су до расула у Западној Европи.

Народ је очекивао да му моћне вође помогну и заштите га. У VIII и IX вијеку развио се систем права и обавеза између господара и њихових вазала⁴⁾, познат као феудализам. Заузврат, за комад земље коју је добио на коришћење, вазал је имао војне обавезе и плаћао одређену ренту. Сељаци су, у замјену за заштиту, радили на земљи вазала.

ПОРИЈЕКЛО ПАРЛАМЕНТА

Током средњег вијека феудалци су често били моћнији од краљева којима су били потчињени. Године 1215. енглески племићи приморали су краља Јована Без Земље (John Lack Land; 1167-1216), званог Тупи мач, да

ЕДВАРД III

КРУНИСАЊЕ ХЕНРИЈА III